

Ks. Ryszard Hodara MS
Kraków

HISTORIA PARAFII P.W. M. B. SALETYŃSKIEJ W KRAKOWIE JAKO PRZYKŁAD MACIERZYŃSKIEJ MIŁOŚCI MARYI DO JEJ LUDU

WSTĘP

Podany wyżej temat pragnę przedstawić w następujący sposób. Najpierw krótka historia parafii podana w sposób chronologiczny – według dat i wydarzeń. Następnie przypomnę duszpasterzy, którzy niegdyś tutaj pracowali, a jeszcze potem ukazuje, że wszelkie dobro – duchowe i materialne – jest dowodem, że Piękna Pani z La Salette, tutaj, na Osiedlu Cegielniana kocha swój Lud i otacza Go macierzyńską miłością.

1. HISTORIA PARAFII (CHRONOLOGIA WYDARZEŃ)¹

- Rok 1970** – osiedlenie się Księży Saletynów na osiedlu Cegielniana. Ks. Kardynał Franciszek Macharski zezwala Zgromadzeniu Misjonarzy Matki Bożej z La Salette na otwarcie domu zakonnego przy ul. Koszalińskiej 12.
- 31.08.1980** – Ks. Kardynał eryguje kaplicę publiczną pod wezwaniem Matki Bożej Saletyńskiej oraz zleca Saletynom prowadzenie duszpasterstwa i katechizacji dla wiernych Osiedla Cegielniana. W tym czasie osiedle należy do parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa przy ul. Myślenickiej. W dniu 7 września odprawiona zostaje pierwsza Msza św. dla wiernych oraz rozpoczyna się katechizacja. 29 listopada ks. Kardynał dokonuje uroczystego poświęcenia kaplicy.
- 01.03.1883** – dekret ks. Kardynała Franciszka Macharskiego erygujący parafię Matki Bożej Saletyńskiej w Krakowie-Łagiewnikach na Osiedlu Cegielniana. Parafia zostaje powierzona Zgromadzeniu Misjonarzy Matki Bożej z La Salette.
- 07.06.1984** – ks. Kardynał Macharski poświęca krzyż i plac pod budowę nowego kościoła.
- 1985 (wiosna)** – pierwsze wykopy pod fundamenty świątyni.
- 1986** – wstrzymanie budowy świątyni ze względu na wysokie koszty realizacji projektu.
- 1987-1990** – budowa zaplecza domu parafialnego.
- 1991** – wznowienie budowy świątyni według projektu prof. Cęckiewicza.
- 1993** – wmurowanie kamienia węgielnego przez ks. Kardynała Franciszka Macharskiego. Kamień pochodzący z La Salette poświęcony został przez Ojca św. Jana Pawła II.

¹ Rozdział napisany na podstawie [1].

- 25.09.1999** – poświęcenie nowej świątyni przez ks. Kardynała Franciszka Macharskiego.
- 2001** – akt ofiarowania parafii Matce Bożej Saletyńskiej.
- 2001-2008** – kontynuacja prac związanych z wykończeniem kościoła i placu kościelnego, m. in.: spoinowanie kościoła, instalacja witraży, budowa ogrodzenia, uporządkowanie placu, budowa budynku gospodarczego, instalacja ogrzewania kościoła, „Kalwaria Saletyńska”.

2. DUSZPASTERZE²

Po dokonaniu uroczystego poświęcenia kaplicy przez ks. Kardynała Macharskiego Saletyni rozpoczęli samodzielną pracę duszpasterską na Osiedlu Cegielniana.

Posługę proboszcza sprawowali następujący kapłani: ks. Roman Sikora (1983-1986), ks. Czesław Hałgas senior (1986-1994), ks. Lesław Pańczak (1994-2000), ks. Józef Piela (2000-2004), ks. Ryszard Hodara (od 2004).

Duszpasterze, którzy pracowali w parafii Matki Bożej Saletyńskiej od początku jej istnienia: ks. Zdzisław Boguszewski (1983, od marca do grudnia), ks. Stanisław Florczak (1983-1984) – wikariusz i katecheta, ks. Roman Gorczyński (1984-1987) – wikariusz i katecheta, ks. Andrzej Szklarski (1984-1986) – katecheta i student PAT, ks. Andrzej Sochacki (1986-1988) – wikariusz i katecheta, ks. Edward Cieśla (1986-1987) – wikariusz i katecheta, ks. Łukasz Chrzanowski (1987-1989) – wikariusz i katecheta, ks. Witold Kuman (1988-1989) – wikariusz i katecheta, ks. Eugeniusz Gotkowski (1988-1989) – pomoc w duszpasterstwie, ks. Waldemar Wróbel (1989-1991) – katecheta, ks. Józef Piela (1989-1991) – wikariusz i katecheta, br. Stanisław Dominiczak (1991-1994) – pomoc w duszpasterstwie, ks. Jan Kijek (1991-1994) – wikariusz, katecheta, ekonom, ks. Waclaw Herod (1991-1992) – katecheta, ks. Wojciech Bober (1992-1993) – katecheta, ks.

2 Rozdział napisany na podstawie [2].

11. Historia parafii p.w. M.B. Saletyńskiej...

Andrzej Zontek (1992-1994) – pomoc w duszpasterstwie, ks. Stanisław Maślak (1993-1997) – wikariusz i katecheta, ks. Piotr Cieplak (1995-1998) – katecheta, br. Jan Czuba (1994-1999) – pomoc w duszpasterstwie, ks. Jan Ślęczka (1994-1995) – katecheta, ks. Paweł Janaszek (1997-1999) – katecheta, ks. Robert Janowski (1998-2000) – katecheta, ks. Józef Kopciński (1998-2000) – pomoc w duszpasterstwie, ks. Marek Turoń (1999-2002) – katecheta, ks. Bogdan Czereba (2000-2002) – wikariusz i katecheta, ks. Maciej Kucharzyk (2001-2002) – katecheta i ekonom, ks. Sławomir Jędrych (2002-2004) – wikariusz i katecheta, ks. Paweł Ostrowski (2002-2004) – katecheta, ks. Piotr Szweda (2002-2005) – wikariusz i katecheta, ks. Michał Gierut (2003-2006) – katecheta i ekonom, ks. Rafał Frąckowiak (2004-2006) – katecheta.

Obecnie pracujący duszpasterze: ks. Jan Kalniuk (od 2001) – wykładowca PAT i pomoc w duszpasterstwie, ks. Grzegorz Szczygieł (od 2006) – katecheta, ks. Stanisław Kowalski (od 2006) – katecheta i ekonom, ks. Andrzej Wierzbą (od 2006) – katecheta.

Podsumowując: podczas 25 lat istnienia parafii urząd proboszcza sprawowało 5 kapłanów, 28 kapłanów było katechetami, 2 braci zakonnych i 4 kapłanów pełniło posługę pomocy duszpasterskiej.

3. ŻYCIE PARAFII JAKO PRZYKŁAD MACIERZYŃSKIEJ MIŁOŚCI MARYI DO SWOJEGO LUDU³

Parafia Matki Bożej Saletyńskiej w Krakowie powstała na terenie należącym niegdyś do parafii św. Józefa, potem do Ojców Redemptorystów, a następnie do nowej parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa w Łagiewnikach. Ze względu na znaczną odległość dzielącą mieszkańców Osiedla Cegielniana od ich kościoła parafialnego zaistniała potrzeba zorganizowania opieki duszpasterskiej. Opatrznościowym znakiem był fakt zamieszka-

³ Rozdział napisany na podstawie [2] i [3].

nia Księży Saletynów na tym osiedlu w latach 70-tych. Kiedy w sierpniu 1980 roku Ks. Kardynał Franciszek Macharski erygował kaplicę publiczną pod wezwaniem Matki Bożej Saletyńskiej przy ul. Koszalańskiej 12, równocześnie powierzył Saletynom prowadzenie duszpasterstwa i katechizacji wiernych na Osiedlu Cegielniana. Od tej chwili Saletyni rozpoczęli samodzielną pracę duszpasterską w tym miejscu. Kaplica na osiedlu dawała mieszkańcom łatwy dostęp do codziennej Mszy św. i sakramentów świętych. Widocznym rezultatem katechizacji dzieci, zapoczątkowanej jesienią 1980 roku, była Pierwsza Komunia Święta, którą przyjęło wówczas 40 dzieci. Systematycznie rosła liczba wiernych uczęszczających na niedzielną Mszę św. Rosło też zapotrzebowanie na pomoc duszpasterską. Ponieważ kaplica była niewielka, dojrzała myśl o budowie kościoła na Osiedlu Cegielniana.

Opatrzność Boża sprawiła, że Maryja – objawiona na La Salette w dniu 19 września 1846 r. we Francji – zapragnęła zagościć na Osiedlu Cegielniana w Krakowie. Spojrzenie wiary niejako nakazuje nam uznać, że Bóg zapragnął rozświecić Swoje Imię w Macierzyńskiej Miłości Maryi (w wizerunku saletyńskim). Maryja jest Matką, która nieustannie i bezwarunkowo kocha swój Lud i rodzi Go na nowo do życia wiary w Jezusa Chrystusa. Przeto uznajemy, że wszystko, co dokonało się w dziejach naszej parafii przez te 25 lat, to troska Maryi Saletyńskiej o Swoj Lud. Niezależnie od zmieniających się czasów, Bóg prowadzi Lud Boży poddając go różnym doświadczeniom po to, aby osiągnął pożytek duchowy.

Spójrzmy na naszą 25-letnią historię w tym kontekście. Pomimo trudnych czasów dla Kościoła udało się uzyskać pozwolenie na budowę kościoła na Osiedlu Cegielniana. Biuro Planowania Przestrzennego w Krakowie wskazało plac o powierzchni około 110 arów położony między ulicami: Odrzańska, Cegielniana i Ruczaj. Wiosną 1984 roku ogrodzono cały plac drewnianymi słupkami i siatką. Na środku ustawiono duży dębowy krzyż i ołtarz polowy, przy którym ks. Kardynał odprawił pierwszą Mszę św. Następnie papież Jan Paweł II udzielił z Rzymu błogosławieństwa całej parafii. Dzieło budowy kościoła i parafii od podstaw było trudnym wyzwaniem zarówno dla Saletynów, jak i dla młodej parafii. Powoli wzrastała ofiarność i poczucie odpowiedzialności wiernych za tworzenie wspólnoty parafial-

11. Historia parafii p.w. M.B. Saletyńskiej...

nej. Fundamentem w tworzeniu tej wspólnoty okazały się gorliwe rodziny, które chętnie i z entuzjazmem podjęły się budowy świątyni. Sama budowa kościoła, chociaż z wielkimi trudnościami i przeszkodami, była dobrym zaczynem ewangelicznym. To dzięki niej następowało powolne jednocześnie się parafian w jedną wspólnotę parafialną. Pierwszy projekt kościoła, niezwykle ambitny, autorstwa architektów Dariusza Kozłowskiego i Wacława Stefańskiego, powoli wprowadzany w życie, upadł, gdyż koszty inwestycji przekraczały możliwości parafian. Przyszedł ból, rozgoryczenie i zniechęcenie, albowiem budowę trzeba było przerwać. Za niefortunny plan i zapoczątkowanie jego wykonania trzeba było zapłacić wysoką cenę. Dopiero nowy projekt kościoła, autorstwa prof. Witolda Cęckiewicza, pozwalał z wielkim mozołem kontynuować budowę nowej parafialnej świątyni, która aż po czas dzisiejszy jeszcze nie jest ukończona. Jednakże głęboko wierzymy, że Piękna Pani, patronka tej parafii, była i jest nadal obecna w materialnym dziele budowania parafii, które mocno przekłada się na życie duchowe.

Już od samego początku życie parafii koncentrowało się na Eucharystii, która stanowi centrum życia duchowego. Najpierw Msze św. były odprawiane w kaplicy przy ul. Koszalińskiej 12, potem w kaplicy na placu kościelnym, a teraz w nowo wybudowanej świątyni. Parafia liczy ok. 6000 mieszkańców. W początkowym okresie istnienia parafii na niedzielne Msze św. uczęszczało od 1500 do ok. 2000 parafian. Aktualnie w niedzielnych Eucharystiach uczestniczy ponad 2000 parafian. Odkąd istnieje parafia Saletyni wykazywali wielką troskę o oprawę liturgiczną Eucharystii. Były i są Msze św. dla dzieci i młodzieży. Powstała Grupa Liturgiczna dorosłych, która zajmuje się czytaniem Słowa Bożego w niedzielę i w dni powszednie. Księża Saletyni od początku istnienia parafii głęboką troską otaczali również dzieci i młodzież prowadząc katechizację, najpierw w salkach parafialnych, a potem w szkole. W niedługim czasie po erygowaniu parafii wprowadzono nowennę do Patronki – Matki Bożej Saletyńskiej. Odprawiana jest ona w każdą środę. Na nowennę uczęszcza wielu parafian i przybyłych gości. Ponadto w każdy 19 dzień miesiąca wprowadzono czuwanie z Maryją z La Salette i jest już praktykowane od wielu lat. Te dwa nabożeństwa są szczególnym wyrazem miłości do Matki Bożej Płaczącej.

Jakże nie wspomnieć tutaj nabożeństw wrześniowych ku czci Matki Bożej Saletyńskiej, które cieszyły się i nadal cieszą wielką popularnością. Od wielu lat parafianie wyjeżdżają na odpusty wrześniowe do Dębowca i w ten sposób również pogłębiają przyjaźń z Matką Bożą. W przeciągu 25 lat z parafii wyruszyło wiele pielgrzymek na La Salette, do miejsca Objawienia. Ruch pielgrzymkowy niejako jest stałym wydarzeniem w dziejach parafii. Pielgrzymki są organizowane do wielu miejsc świętych, o czym mocno zaświadcza kronika parafialna. W parafii żywe jest także pielgrzymowanie piesze na Jasną Górę. Obok Eucharystii, która jest sercem chrześcijaństwa i kultu Matki Bożej, w parafii kwitło i kwitnie życie sakramentalne, bo przecież Bóg w sakramentach w sposób wyjątkowy nawiedza dusze i ciała chrześcijan, uświęcając je. Jakżeż nie przywołać sprawowanych sakramentów: chrztu św., bierzmowania, komunii św., małżeństwa, namaszczenia chorych i spowiedzi św. To życie sakramentalne, szczególnie świadome, buduje świętość Ludu Bożego i wyjątkowo zbliża do Boga.

Życie duchowe parafii ogniskuje się także od wielu lat w różnorodnych wspólnotach. Są to: Róże Różańcowe, Caritas parafialny, Grupa Liturgiczna, Grupa Biblijna, chór parafialny, Wspólnota Radia Maryja, ministranci i lektorzy, Oaza młodzieżowa, schola dziecięca, wspólnoty neokatechumenalne, różnego rodzaju kursy Nowej Ewangelizacji. Nie można też zapomnieć o wszelkich Jubileuszach, które na sposób żywy i dynamiczny były przeżywane w tutejszej parafii: 100 rocznica obecności Saletynów na ziemiach polskich, kolejne rocznice istnienia parafii, rocznice objawień Matki Bożej na górze La Salette. Należy też wspomnieć o wydawaniu parafialnego pisma "Głos Płaczącej", które jest niejako oddźwiękiem, echem tego, czym żyjemy w naszej wspólnocie.

Oto tylko niektóre wydarzenia i znaki, które mówią nam nieustannie o tym, że Maryja wciąż otacza nas Swoją Macierzyńską Miłością i czuwa dyskretnie nad każdym naszym krokiem.

ZAKOŃCZENIE

Nie zdołamy przedstawić wszelkich przejawów życia duchowego i materialnego, które miały miejsce w ciągu 25 lat istnienia parafii. Owszem, były blaski i cienie. Niemniej jednak to właśnie blasków było zdecydowanie więcej. Wiele z wydarzeń nie jest zapisane w żadnych księgach, o wielu wydarzeniach większość z nas na pewno nie wie. Spoglądając na wszelkie dzieła, przeglądając karty kroniki parafialnej, patrząc na wydarzenia w historii poszczególnych rodzin, poszczególnych parafian i nas kapłanów widzimy wyraźne znaki Matczynej Miłości Maryi, która i w chwilach radosnych, i w chwilach, które są dla nas ciężkie i trudne do zaakceptowania, towarzyszy nam, kocha nas bezwarunkowo i wskazuje nam drogę, abyśmy mogli być coraz bliżej jej Syna.

BIBLIOGRAFIA

- [1] <http://www.krakow.saletyni.pl>
- [2] Piotr Jamioł, *Saletyni w Krakowie*, Wydawnictwo La Salette: Kraków 2002, ss. 81-92.
- [3] *Kronika Parafialna*, Tom I, Parafia p.w. Matki Bożej Saletyńskiej w Krakowie.

Ryszard Hodara MS

**HISTORY OF THE PARISH OF OUR LADY
OF LA SALETTE IN KRAKÓW
AS AN EXAMPLE OF THE MOTHERLY LOVE
OF MARY FOR HER PEOPLE**

SUMMARY

It is not possible to enumerate all the manifestations of the active presence of the Mother of Jesus in the history of the parish, the Patroness of which is Our Lady of La Salette. Her guidance can be detected not only in spiritual lives of the parishioners but is also expressed in the care for the material welfare of the parish community. In all the activities developed during the last 25 years – construction of the church building, sacramental activities, various parish movements – we can surely experience the love which the Mother of God has for each one of us. She is accompanying us with her constant care, loves us unconditionally and shows us the way to her Son.

Ks. mgr Ryszard Hodara MS (ur. 1965 r.). Odbył studia filozoficzno-teologiczne w Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie oraz podyplomowe studia z nauk o rodzinie w Instytucie Studiów nad Rodziną w Łomiankach. Wieloletni duszpasterz w Rzeszowie i w Warszawie. Obecnie proboszcz w parafii p.w. Matki Bożej Saletyńskiej w Krakowie.